ચાર ભાઇબંધનું રમુજ.
જ૫૪૦ ફારસ.

પ્રસિદ્ધ કર્તા

લલુ વલ્લભ ધોલેરા વાળા

૫૪૦ મુ૦ વીરમગામ.

અમદાવાદ.

યુનિયન પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ.

સંવત ૧૯૪૬. સને ૧૮૯૦.

કીંમત એક આનો.

જ૫૪૦

ચાર ભાઇબંધનું રમુજી ફારસ.

પ્રવેશ ૧ લો.

(ફુલવંતી ખુરશીપર બેઠીછે તીહાતેનો ખાવીંદ મોતી-મીયા દાખલ થાયછે)

મોતીમીયા—ક્યું પ્યારી ઉદાસમે કાયકૂં બેઠી હયે.

ફુલવંતી—નહીજી ઉદાસ મેતો નહીહું ઓર મેરે દીલમે એસા બીચાર આયા કે બેઠે બેઠે અપના ગુજારા કીસતરેસે ચલેગા કુચ્છ કામ ધંધા હોવેતો ઠીક.

મોતીમીયાં—પ્યારી મેરે દીલમે બી એજ બીચાર આ-યાહે તો મે પરદેશમે નોકરી કરને જાઊંગા ઓર મુજે ખુશી-સે રજા દે.

ફુલવંતી—પ્યારે અપના કહેના સચહે લેકીન હું પણ આપની સાથે આઉંગી.

મોતીમીયા—નહી નહી પ્યારી તુમ ઈહા રહોગે પરદે-શમે મત આના.

ફુલવંતી—પ્યારા મે એકલી કીસ તરસે રહુંગી અપના દોસ્તદાર હોવેસો ભલામણ કરના.

મોતીમીયા—હાંહાં ઉસ્કા બંદોબસ્ત કરૂંગા અપના દો-સ્ત હમીરખાં કરકે પલટનકા ઉપરી હે ઉસ્કુ મે બોલાતાહું (હમીરખાને બોલાવે છે) હમીરખાં અંદરથી આવે છે.

હમીરખાં—ક્યાહે મીત્ર મોતીમીયાં.

મોતીમીયા—દેખો મીયા હમીરખાં મે પરદેશ જાતાહું તુમ અપને ઘરમે રહેના.

હમીરખાં—બહોત અચ્છા મે રહુંગી પણ તુમારી ઓ- રતકું કેના કે હમીરખાં કુચ્છ ચીજ માગેસો દેવણા.

મોતીમીયા—અયે પ્યારી મેરી બાત સુન હમીરખાં કુચ્છ ચીજ માગેસો દેના જબ તેરા સબ કામ કરેગા (હ- મીરખાંને) હમીરખાં અબ સંભાળ રખના.

ફુલવંતી—બહોત અચ્છા મેહે સીરદાર જલદી આના ઓર કાગદ લખના.

મોતીમીયા જાયછે ફુલવંતી એકલી બેઠીછે તીહાં અમી- રખાં દાખલ થાયછે.

હમીરખાં—અયે ફુલવંતી તુને જો કુચ્છ કીયાહે સો દેના ચઈએ.

ફુલવંતી—કયા દઉંગી બોલો. લાડુ જલેબી પેંડા બરફી.

હમીરખાં—એ કુચ્છ નહી ચઈતાહે. મેંતો કેરીયા મંગતાહું

ફુલવંતી—અજી તુમ ઠેરો કેરીયા મંગાવતીહું.

હમીરખાં—અયે ફુલવંતી એ ખાનેકી કેરીયા નહી મે- તો મહોબતકી મંગતાહું.

ફુલવંતી—એ બાતમેં મે ખુશીહું ઓર તુમ રાતકા આઠ બજે આના.

હમીરખાં—ફુલવંતી અબ જાતાહું (જાયછે)

ફુલવંતી—દેખો મીયા હમીરખાંકી દાનત બીગડી અબ એ બાત મેં કોટવાલકું જાહેર કરૂં.

પ્રવેશ ૨ જો. સ્થળ રસ્તો.

(ફુલવંતી એકલી ઉભીછે અને કોટવાળ દાખલ થાયછે)

કોટવાળ--અયે ઓરત રાતકી બખતમેં કાયકું ખડીહે. કામ હેસો બોલદે.

ફુલવંતી—અપના સેહેરમે હમીરખાંહે ઉસ્ને મેરેપર બુરી નીગાહ કીઈ.

કોટવાળ—એસાહે જબ મેં હમીરખાંકું શીક્ષા કરૂગાં.

ફુલવંતી—બહોત અચ્છા મે જાતીહું સલામ હયે.

કોટવાળ—જરા ઠેરતો સહી અપના કામ હુવા કે શીર ચલતીહે. હમેરે બી તેરા કામ હે.

ફુલવંતી—અજી કામહે સો બોલદો અપના કામ તુરત કરૂંગી.

કોટવાળ—પ્યારી કામતો એહી હે.હમેરે બી એક ચું-બા ચઈતા હે.

ફુલવંતી—બહોત અચ્છા રાતકા નવ બજે અપના મુ-કામપર આના.

કોટવાલ—બહોત અચ્છા રાતકા નવબજે આઉંગા.

ફુલવંતી—અબતો પ્રધાનકી પાસ જાઉં કોટવાલ બી મુવે એસે નીકલે.

(પ્રવેસ ૩ જો સ્થલ રસ્તો.)

(ફુલવંતી ઉભી છે ત્યાં પ્રધાનજી દાખલ થાય છે.)

પ્રધાન—અરે ઓરત રાતકી બખત મે કાયકું ખડી હે. જલદી બોલ.

ફુલવંતી—જીનાબ મે ફરીયાદ કરને આઈ હું (કોટવા-લને મેરેપર બુરી નીગાહ કીઈ.

પ્રધાન—નહી નહી કોટવાલ એસા નહી હે તોપણ મે તપાસ કરૂંગી.

ફુલવંતી—પ્રધાનજી મે જાતી હું સલામ હયે

પ્રધાન—ઠેર તો સહી અપના કામ હુવા કે ચલતી હે

હમેરે બી એક ચુંબા ચાહતા હે.

ફુલવંતી—એક ચુંબા તો કયા આપકું દસ ચુંબા દ-રૂંગી રાતકા દશબજે અપના મુકામપર આના.

પ્રધાન—બહોત અચ્છા મે જાતા હું પ્યારી સલામ હે

(જાયછે.)

ફુલવંતી—અરે ખુદા અબ કયા કરૂ મુવે પ્રધાનકી બી દાનત બીગડી પણ હાંહાં ઠીક હે અબતો બાદશાહકી પાસ જાઉંગી.

(પ્રવેશ ૪ થો સ્થલ બાદશાહનો મેહેલ.)

બાદસાહ—મેરે મહેલકે પાસ કોન ઓરત ખડીહે જ-લદીસે બોલ દો.

ફુલવંતી—સાહેબ મે આપકી પાસ ફીરયાદ કરને આઇહું.

બાદસાહ—કયા તુમારે ફીરીયાદ હે જલદી બોલો.

ફુલવંતી—મેરબાન અપના પ્રધાનજી હે ઉસને મેરેપર બુરી નીગાહ કીઇ.

બાદસાહ—મેરા પ્રધાન એસા નહી હયે.

ફુલવંતી—સાહેબ મે કસમખાકે કેતી હું.

બાદસાહ—બહોત અચ્છા મે પ્રધાનકું નોકરી બાદ કરેંગા

ફુલવંતી—હજુર મે જાતી હું સલામ હેય.

બાદસાહ—ખડી રહે પ્યારી તેરેકું મે મેરી હુરમ કરનેકું મંગતા હું.

ફુલવંતી—બહોત અચ્ચા સાહેબ રાતકા ઇગ્યારબજે ઘરકું આના.

બાદશાહ—પ્યારી મે જાતાં હું અબ રાતકા ઈગ્યારબ-જે આવુંગા (જાયછે.)

ફુલવંતી—દેખો મુવે બાદશાહકી બી નીગાહ બગડી લેકીન કુછ ફીકર નહી પહેલા તો મુવે હમીરખાં આયગે પીછે મુવે કોટવાલ આયગે ફીર પીછે પ્રધાન આયગે ઓર પીછે કમબખ્ત બાદસાહ આયગા ઠીક હે ચ્યાર જણકું અચ્છી તરસે ધાટ ધડુંગી તોજ મેરા નામ ફુલવંતી.

પ્રવેશ ૫ મો સ્થળ ફુલવંતીનું ઘર.

(ફુલવંતી એકલી બેઠીછે તીહાં હમીરખાં દાખલ થાયછે.)

હમીરખાં—અરે ફુલવંતી દરવાજો ખોલ હમીરખાં આયા હે.

ફુલવંતી—દરવાજો ઉઘાડે છે ને હમીરખાં અંદર દાખલ થાય છે.

હમીરખાં—અયે ફુલવંતી હવે ચોકચુંબા દે આઠ તો કબકા બજ ગયા.

ફુલવંતી—લીયો આ પાન સોપારી ખાવ પીછે મેં ચુંબા દેતી હું.

કોટવાલ—ઓ પ્યારી ફુલવંતી દરવાજા ખોલ કોટવાલ આયા હે.

ફુલવંતી—જરા ઠેરો ખોલતી હું મે નાનેકું બેઠી હું.

હમીરખાં—ફુલવંતી એ કોન હે

ફુલવંતી—એતો સહેરકા કોટવાલ આયા હે.

હમીરખાં—મુને છુપાદે નહી તો મે મર જાઉંગા મેરીબેણ મેરીમાઈ જલદી છુપા દે ફુલવંતી હમીરખાંને જુતા મારતી હે ઓર ધરમેસે એક જુના ગોદડા લાકે ઉસકે શરીરપર ડાલતી હે ને દરવાજા ખોલતી હે.'

કોટવાલ—કેમ ફુલવંતી દરવાજા ખોલનેકી દર લગી.

ફુલવંતી—મહેરબાન મે નાનેકું બેઠીથી-તેથી દેર લગી તુમ ખુરશીપર બેઠો આ પાન સોપારી ખાવ ઓર કોઈ ગાના બોલો મુજે ગાયનકા બોત શોખ હે.

કોટવાલ—બહોત અચ્છા પ્યારી મે ગાયન સાંભરતા હું.

પ્રધાન—અયે ફુલવંતી દરવાજા ખોલ.

ફુલવંતી—જીનાબ હેરો ખોલતી હું.

કોટવાલ—એ કોન પ્રધાન હુ અરે તેરા સત્યનાશ જાવે મુજે છુપાદે નહી તો ફજરમે મેરાજાન જાયગા જલદી છુપાદે મેરિમાઈ.

ફુલવંતી—તુમ એ ચદર ઓઢકે ખુરશી પીછે બેઠજાવ (પ્રધાન દાખલ થાય છે.)

પ્રધાન—ક્યું પ્યારી ફુલવંતી હે તો ખુસીમાં.

ફુલવંતી—હા જીનાબ બહોત ખુસી મે હું આપ ખુરશી પર બેઠો મે પાન સોપારી લાતી હું મુજે એક ગાના સુનાઓ યાર મુજે ગાયન બોત સોખ હે.

પ્રધાન—બહોત અચ્છા પ્યારી મે ગાયન અભી સુનાઉ..

બાદસાહ—અયે ફુલવંતી દરવાજા ખોલ.

પ્રધાન—એ કોન બાદસાહ આયા ફુલવંતી મુજે જલદીસે છુપાદે નહી તો મે મારા જાઉંગા મેરીબેટી ઓર મેરી બેણ જલદી છુપાદે પ્રધાનકું પેટીકી અંદર છુપાતી હે ઓર બાદસાહકું લાકે ખુરશીપર બેઠાતી હે.

બાદશાહ—ક્યું પ્યારી હે તો ખુશી મેં.

ફુલવંતી—હાજી મેં, ખુસીમેં હું જીનાબ એ પાન સોપારી ખાવ આપકું એક અચ્છા ગાયન સુનાતી હું.

પટાવાલો—(એકદમ) ફુલવંતી તુમારા કાગદ હે ચલો ઓર ચ્યાર પઈસા લાવ કાગદ નાટપેટ હયે.

બાદસાહ—પ્યારી ફુલવંતી મે કહાં બેઠ રહુ કે કયા.

ફુલવંતી—જીનાબ આપ જરા કોટડીકી અંદર બેઠો મે કાગદ પઢા કે આતી હું લેકીન એ કાગદ મેરે ખાંવીદકા હે સોકી સકી પાસ પઢાઊં જરા વીચાર કરીને હાંહાં અપને પડોસમે ફ્રેફ્લસા છે તેને બોલાવું.

ફુલવંતી—ફ્રેફ્લસા ઘરકું ચલોને તુમારા થોરા કામ હે.

ફ્રેફ્ડહા—ફુલવંતી તમાડુ કામ તો પુડેપુડુ કડસું.

ફુલવંતી—આ કાગદ આયા હે તે મુજે સુનાઓ.

ફ્રેફ્ડહા—કાગદ આડો અવડો ફેરવીને એકદમ પોક મુકેછે (એના બાપડીઆરે) ફુલવંતી પણ રોનેકું લગી.

ફુલવતી—કાગદમે કયાં લીખા હે ફ્રેફ્લસા જલદીસે બોલદો કયા મેરા ખાવીંદ મર ગયા કે કયા.

ફ્રેફ્લસા—તમાડો ધણીતો નથી મુવો એતો હું ભણ્યો નથી તેમાં રોવુંછું.

ફુલવંતી—ચલ મુવે પીટણીપડયો ભડવે નીકલ મેરે મકાનમેંસે (ફ્રેફ્લસા જાયછે) ઓર ફુલવંતી બીચાર કરતીહે હવે કીસકુ બુલાઊ હાંહાં બાદસાકી હુરમકું બુલાઊ હુરકુ બોલાકે અપને મકાનપે બેઠાતી હયે.

હુરમ—અયે ઓરત તુને મુઝે કાયકું બોલાઈ.

ફુલવંતી—અયે હુરમ તુમારા બાદસાહ કીહા ગયાહે

હુરમ—બહાર હવાખાનેકું ગયા હે.

ફુલવંતી—કભી મેરે ઘરમેસે નીકાલુ તો આપ ક્યા કરોગે

હુરમ—તો મે જુતીઆ મારૂંગી.

ફુલવંતી—હુરમસાહેબ બહાર આજાવ ચુંબાં દેતીહું

બાદસાહ—ફુલવંતી અબ જલદીસેં ચુંબાદે બહોત દેર હોગઇ.

હુરમ—કયા જીનાબ ચુંબા લેનેકું આયાહો (બાદસા-

સરમાઈને નીચું જુવેછે) ને હુરમ જુત્તીયા મારેછે.

ફુલવંતી—હુરમ તુમારી પ્રધાનજી કીધર હે.

હુરમ—એતો સહેરકી ચોકી કરનેકું ગયાહે.

ફુલવંતી—કભી મેરા ઘરમેસે નીકાલુંતો ક્યા કરોગે.

હુરમ—ઉસકું મે અચ્છી તરસે જુત્તિયા મારૂંગી (પ્રધા નને બહાર નીકાલેછે અને હુરમ જુત્તિયા મારે છે.

ફુલવંતી—હુરમ તુમારા કોટવાળ કીહા હે.

હુરમ—એતો નાકેપર બેઠા હે.

ફુલવંતી—નહીં નહીં એતો મેરા ઘરમેસે નીકાલતીહું (કોટવાળ સાહેબ બહાર આજાવ આપકું ચુંબા દેતીહું) કોટવાળ બહાર આવેછે અને હુરમને તથા બાદશાહને તથા પ્રધાનને દેખીને ગભરાય છે.

હુરમ—ક્યું કોટવાળ કાયકું આયાથા. એમ કહી જુ ત્તિઆ મારેછે.

ફુલવંતી—હુરમ તુમેરા પલટનકા ઉપરી હમીરખાં કયાંહે.

હુરમ—એતો કુચ્છ પલટનમે હોયગા.

ફુલવંતી—દેખો મેરા ઘરમેસે નીકાલતીહું (હમીરખાં ચલો તુમકું ચુંબા દઉંગી.

હમીરખાં—મેરી પ્યારી હવે જલદીસે ચુંબાદે એટલામાં હુરમ નેબાદશાહને પ્રધાનને તથા કોટવાલને દેખી એકદમ ગ ભરાઇ જાયછે.

બાદશાહ—હમીરખાં તુમ કાયકુ આયાતા.

હમીરખાં—જેસે તુમ આયાહો એસે હમઆયાતા.

બાદશાહ—ઓ પ્રધાનજી તુમ કાયકુ આયાતા.

પ્રધાનએ ખુબ સુરત ઓરતે હમકુ ફસાદીયા.

કોટવાળ—હમકું પણ એ ઓરતે ફસા દીયા.

સર્વપાત્રો—મહેરબાન સાહેબો જે કોઇ પરસ્ત્રીની આબરૂ લેવા ચાલસે તેના આવા હાલ થશે માટે આ ફારસપરથી દાખલો લેઈ સઉ સઉના મનમાં વીચાર કરશોજી.

જાહેર ખબર.

• નીચે લખેલા પુસ્તકો અમારે ત્યાંથી રોકડી કીમતે મળશે.

રૂ. આ. પા. પુસ્તકોનાં નામ. કીંમત ઘણી ઘટાડેલી

૦-૪-૦ દેવસીરાઈ પડીકમણ સુત્ર.

૦-૪૦- સડસઠભેદી તથા અષ્ટપ્રકારી પૂજા.

૦-૪-૦ તત્વવિવેક (ત્રણતત્વની ઓળખાણ).

૦-૪-૦ જીનેંદ્ર સ્તવનાવળી.

૦-૩-૦ સંગીત લીલાવતી નાટક.

૦-૨-૦ વાજીંત્ર વિલાસ ૧ લો ભાગ.

૦-૧-૦ વિજય રાજેંદ્રસુરિજી જન્મ ચરિત્ર.

એ વિગરે નાટકની વારતાઓની તથા નીશાળમાં ચાલતી તમામ જાતની બુકો તથા હોલ્ડરો પેનસીલો કોરા કાગળનાં રીમ તથા વાજાં (એકોર્ડીઅન) (કોનસર્ટીના) અમારી દુકાનેથી મળશે.

મુ૦ વિરમગામ.

દેસાઈ ગેબીલાલ દામોદરદાસ

ઠે. છાપખાના પાસે.

તથા.

લલુ વલ્લભ ધોલેરાવાળા

ઠે. ગંજબજાર.